

De Hersteller

molenaarsrapport

1-10-1982 — 30-9-1983

door
Gerben D. Wijnja

INLEIDING

Het vorige jaarverslag sloten we af met het uitspreken van de hoop dat 1982-1983 iets minder van onze krachten zou gaan vergen, opdat er ook aan andere zaken iets meer aandacht geschonken zou kunnen worden.

In dit molenaarsrapport kunt u leren dat het aantal draaidagen en -uren fors is toegenomen. 1982-'83 was voor ons een bijzonder en gedenkwaardig jaar (zie pagina 5).

Voor molenonderhoud is er verder nogal wat werk verricht en dat het een stormachtig jaar is geweest valt af te leiden van het "weberpraatje" op pagina 8 e.v.

In dit nummer:

• Inleiding	2
• Draaidagen en draai-urentabel	3
• Molenzaterdag	4
• Bijzonderheden	5
• Onderhoud	6
• Werkzaamheden in tuinen schuur	7
• Schenkingen; "Strijd in de veenpolder"	7
• Fragmenten uit het maaltboekje	8
• Een collage van opstelfragmenten van leerlingen uit mijn klas	11
• De Hersteller in de publiciteit	12
• Tot besluit	12

* * *

De Hersteller

molenaarsrapport

1-10-1982 - 30-9-1983

Samenstelling en lay-out:

Gerben D. Wijnja.

Bij de voorpagina:

"De Hersteller" draait met twee halve zeilen op een mooie avond

* * *

③

DRAAIDAGEN

DRAAIDAGEN			1982												1983													
			oktober	november	december	januari	februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	TOTAAL	oktober	november	december	januari	februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	TOTAAL
zondag				1										1													1	
maandag	1				1				1	1	1			5													5	
dinsdag					1		1			1	3			6													6	
woensdag		1			3	3		1	3	2	1	2		16													16	
donderdag	1							1	1	1	2	1		7													7	
vrijdag	1		1	1				1	1		1	1		7													7	
zaterdag	3	2		1	2	1	1	3	3	4	2	2		24													24	
TOTAAL	6	3	1	3	7	4	4	7	9	13	5	4		66											G.D.W.			
Tot vergelijking 81/82	1	5	2	2	5	3	4	10	5	6	2	7	52															

DRAAI-UREN TABEL

DRAAI-UREN TABEL			1982				1983									
	oktober	november	december	januari	februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	TOTAAL			
zondag			1									1				
maandag	8			6			3	3	2				22			
dinsdag				5		6		3	13				27			
woensdag	-			9	11		3	11	5	4	6		49			
donderdag	4					6	8	1	14	3			36			
vrijdag	7		4	2		2	3		5	7			30			
zaterdag	11	3		5	11	5	5	20	24	28	14	12	138			
TOTAAL	30	3	4	8	31	16	19	37	42	67	28	18	303			
Ter vergelijking 81/82	1	9	6	9	13	13	14	33	18	14	7	24	161			

N.B. De noteringen zijn afgerond op hele uren.

Conclusies :- Er is iets vaker dan 1x p. week gedraaid (gemiddelde).

- Het aantal draai-uren p. week bedraagt bijna 6 gemiddeld.

- Vergeleken bij 1981/82 is er vaker en langer gedraaid.

Molen-zaterdagen

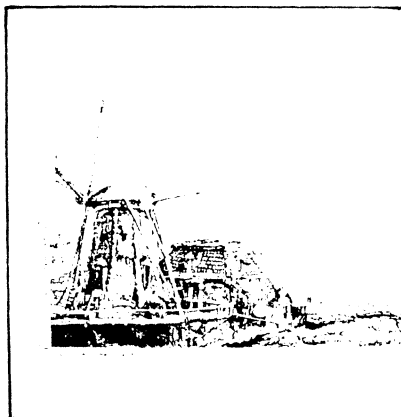
- Dit jaar is door de jubilerende vereniging "De Hollandsche Molen" een systeem van molenzaterdagen in het leven geroepen. De bedoeling hiervan is om naast de reeds bekende nationale molendag in de zomermaanden op elke eerste zaterdag van de maand zoveel mogelijk molens te laten draaien.
- De eerste molenzaterdag was tevens nationale molendag. In het vakblad "de Molenaar" werd deze molenfeestdag als volgt verslagen:

"Hier volgt een mooi verhaal van vrijwilliger Wijnja, die de Hersteller te St. Johannesga bemant en bewoont. 'De weersvoorzichten leken een goede Molendag in petto te hebben. Toen echter op donderdagavond de zon in z'n nest onderging, kwam de volksweerkundige wijsheid „zon in z'n nest, vooruitzichten niet zo best", om de hoek kijken. De spreuk kreeg gelijk! Om acht uur in de mist begonnen met kruien. Even later draaide de molen op de borden voor de prins. Tussen 10 en 11 uur ruimde de zwakke wind (kracht 2) naar het z.o. Met grote regelmaat komen er fietsers langs de molen. Enkele honderden. Tegen het middaguur dreigt de wind weg te vallen, maar het gevlucht draait nog! Wanneer om 2 uur de windmeter helemaal op 0 staat, worden er twee volle zeilen voorgelegd, er komt weer een zuchtje en moeizaam blijft De Hersteller in

NATIONALE MOLENDAG

landelijke fietsdag

WELKOM
7 MEI

60 jaar
vereniging de hollandsche molen

met medewerking van alle regionale molenorganisaties en
het gilde van vrijwillige molenaars

beweging. Tot 3 uur. Dan staat hij weer te plakken en vervolgens een uurtje later draait hij weer. 's Middags nauwelijks fietsers gezien. Om half vijf worden de zeilen geklampt omdat het weer niet te vertrouwen is. Bezoek en een lekkere bak koffie beëindigen deze fijne Molendag."

MOLEN ZATERDAGEN

eerste zaterdagen mei-september:

**DRAAIENDE MOLENS
MET WIMPEL OF VLAG:
TE BEZOEKEN MOLENS**

Hieronder dan het complete overzicht:

Datum	Windrichting	Windkracht
7 mei	ZO → ZW	max. 2
4 juni	ZO → W	5
2 juli	ZZW	3 à 4
6 augustus	N	5
3 september	ZW	7 à 8 in windstoten g

Datum	Byzonderheden	Draaiuren
7 mei	Fietsroute langs de molen; bewolkt; 16°	8
4 juni	Molenfietstoertocht; half bewolkt en regen; 21°	8
2 juli	Schuur opgeruimd; bewolkt; 12°	7 3/4
6 augustus	Bewolkt; 19°	7
3 september	Bewolkt; regen; 17° Niet gedraaid	-
Totaal:		30 3/4 u.

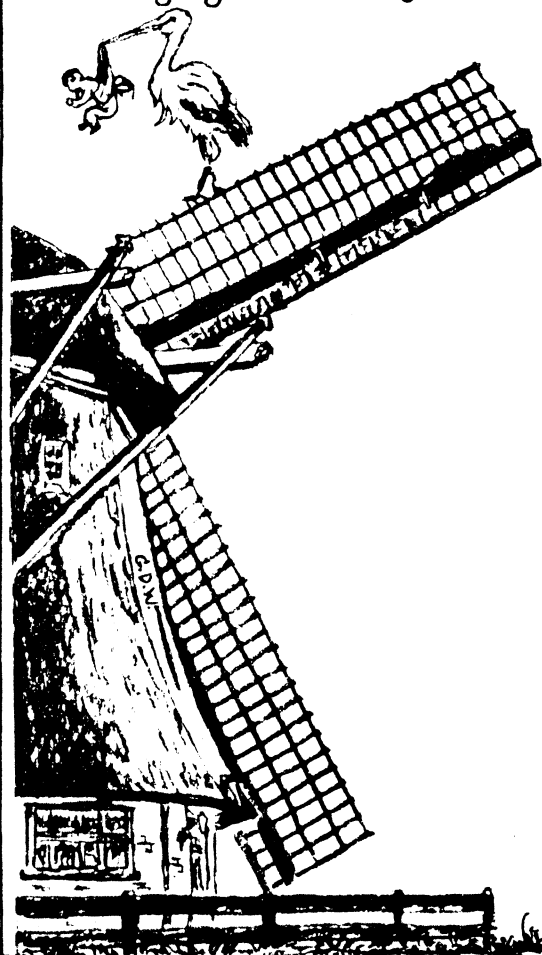
BUZONDERHEDEN

12 oktober '82 : vergadering over T.V.-opname door de C.A.I. De heer J. Jager was als bestuurslid uitgenodigd.

18 oktober '82 : m.b.v. de heer Timmermans uit Heerenveen en zijn zoon Dirk een door molenvriend Popke Timmermans vervaardigde molenspin op de schuur aangebracht. De spin draagt de passende naam 'WYNJAGER'.

21 oktober '82 : De C.A.I. heeft opnamen bij de molen gemaakt voor de lokale T.V.-uitzending. De molen draait met 2 halve zeilen op het zuiden. Bestuurslid Jager, oud-molenaar (zoon) Gosse v.d. Molen en ondergetekende namen aan het woord.

20 januari '83 : Om 10.17 uur werd onze zoon Jelmer in het ziekenhuis te Heerenveen geboren. De molen dus in de vreugd gezet. (4m. 29-1-83).

21 januari '83 : Jefke en Jelmer werden uit het ziekenhuis ontslagen. Als welkom thuis wapperde de Friese vlag fier en vrolijk in de krachtige wind.

26 januari '83 : Bestuursvergadering van de molenstichting bijgewoond en getraceerd op beschuut met muisjes.

18 maart '83 : Film "De Hersteller hersteld" vertoond op de jaarvergadering van Plaatselijk Belang in cafe Bos te Rotsterhaule. De Joustercourant schreef er dit over:

"Een van de hoogtepunten was ongetwijfeld de boeiende film over de molen „De Hersteller“, die door molenaar ~~de~~ Gerben Wijnja werd vertoond. Een half uur lang konden de aanwezigen beelden zien van de restauratie van de fraaie molen tot en met de opening."

- 30 april : Koninginnedag → gevlagd.
- 4 mei : Dodenherdenking → vlag halfstok
- 5 mei : Bevrijdingsdag → gevlagd.
- 14 mei : Fietstocht rond t IJsselmeer ; ter gelegenheid hiervan gedraaid
- 4 juni : Molenfietstoertocht met start en contrôle bij o.a. De Hersteller ; Friese vlag in top.
- 15-19 juni : gevlagd i.v.m. dorpsfeest.

11 augustus '83 : De luiers van Jelmer gedroogd tussen de gestaag draaiende wieken, een prachtig gezicht. En drogen dat het deed !

Bezoek gehad van o.a. :

- 4 juli : dhr. Hoekstra, uitgever te Emmeloord, i.v.m. bespreking van het boek : "Strijd in de veenpolder".
- 5 juli : schoolkinderen uit Bolsward
- 11 juli : "Radio Fryslân" i.v.m. reportage over de 4^e molenzaterdag
- 2 augustus : dhr. W.O. Bakker, archivaris en bestuurslid van "De Hollandsche Molen", uit Harkstede

ONDERHOUD

• BLIKSEMAFLEIDER

Scheurtjes in de kabel afgeplakt en in oktober gebeld voor een controlebeurt door de speciale werkgroep van het Gilde van Vrijw. Mol.

In juni nogmaals aangevraagd, nu schriftelijk. Tot dusverre geen reacties gehoord.

Hankel, Oosterlittens, heeft in november het slofje op de klem van de verbindingskabel gerepareerd.

• RIOLERING

In oktober het graven van de sleuf afgemaakt. M.b.v. bestuurslid Jolle Jager de buizen aangesloten. (6-10-82).

Jevens de kabel van de C.A.I. door deze sleuf gelegd en vervolgens de sleuf gedicht.

• ELEKTRISCH ONDERGRONDS

Op 4 en 5 oktober vonden de eerste werkzaamheden plaats. Na Sinterklaas werden de activiteiten voortgezet.

Op 14+15 dec. is de molen van een nieuwe leiding voorzien. Een dag later zijn de bok en de elektriciteitspaal omvergehaald.

• WERK AAN DE MOLEN

Uitgevoerd in eigen beheer, tenzij anders vermeld.

— Oktober: moeren e.d. nagelopen en indien nodig aangedraaid.

— November: bovenwiel door De Wal vlak gemaakt (3-11). Vang uitgetest (6+13-11): vangblokken sluiten niet goed! Telefonisch gemeld.

— December: (16-12) v/d Berg en De Wal op bezoek om lekkage- en vangperikelen met mij te bespreken; op 28-12 heeft De Wal de vang gedemonteerd en deze op oudjaarsdag weer aangebracht.

— Januari: Door de Wal is het hange-reel verlengd, een kier in het steenbord gedicht en er zijn vangstutten geplaatst. Tussen penbalk, overringen voeghouten heb ik een plastic-venster gemaakt ter voorkoming van inregenen en -sneeuwen.

Teller geplaatst, smeersolder opgeruimd en schoon gemaakt.

Op 10-1 door Centr. Antenne Dienst ontvangstkastje geplaatst.

Ruitje in voordeur gezet (was kapot gegaan).

— Mei: eindschotjes in roeden geïnspecteerd en boutjes indien nodig aangedraaid. Een bout is afgebroken!

— Juni: (11-6) grote smeerbeurt overring.

Wiggen in bovenwiel aangeslagen. In Juli wederom wegens grote droogte.

— Juli: verfwerk t.w. ijzerwerk rondom zwart, uiteinden kruirad-spaken zwart, 'nachtmaalband' op muur gewit, molen^{groen}deuren geplamuurd, geschuurd en ^{groen}geverfd, droog-scheuren in kozijnen en vensterbanken gedicht, ijzerwerk kruirad geschuurd en rood geverfd;

stoep bij voordeur opnieuw gevoegd (sommige stenen lieten los).

— Augustus: vangbalk en vang bijgesteld (was te ver doorgezakt). (4+6-8). Kelder (voormalige watergang) gevoegd (8-8).

Ramen: albwat groen hoort, geverfd. (8-8).

Beton in de kelder gestort (de gele steentjes raakten los - het gevolg was alles behalve fris te noemen). nml. ongedierte, vocht + stank! (11-8).

Stalen keerkruipband in de witte menie gezet (19-8).

Stopverf in alle ruiten bijgewerkt. (nasleep restauratieperiode) 22-8.

Vervolg onderhoud

— September: Vaste hoektafel voor T.V. gemaakt en van vloerbedekking voorzien. Kelder in witte muurverf gezet.

Bovenwiel iets opgekrikt (naar voren).

Kruipalen, kruirad, deurposten voor deuren drempel, en raamstijltjes gewit.

WERKZAAMHEDEN IN TUIN EN SCHUUR

- Op 10 oktober werd met dhr. Timmermans en zoon Dirk een spin op de schuur bevestigd.
- Verder in deze maand een strook gazon afgestoken en van groenaanplant voorzien.
- In november het garagepad vlak gemaakt en de tuin bemest (met dank aan dhr. Jolte Jager voor levering van deze mest).
- In december het molenerf (de pôle) op bepaalde plaatsen verlaagd i.v.m. het aanlopen van de kruiradspaken. Tevens de schuur opgeruimd.
- In april de border langs het tegelpad verlengd en hierin 4 struiken geplant. De gapende opening tussen de schuur en de schutting dicht gemaakt. De moestuin in gereedheid gebracht.
- In mei het boenstap 'opgeknapt'; het talud bij de brievenbus van onkruid e.d. ontdaan en afgezet met planken en stukje gestraat.
- In juni de grintstrook langs de schuur doorgebroken naar schutting.
- In juli de schuur opgeknapt: vloer opgevuld met 2 m³ zand en daarna van tegels voorzien. Vervolgens de schuur opgeruimd en de werkbank omhoog gekrikt.
- In augustus de bieken trap bijgesteld omdat zowat overal de bieken enkele centimeters boven de tegels uitstak. Lek in dakgoot gedicht.

• Uiteraard moest er diverse keren (soms 1 x p. week) gemaaid worden. Ook onkruid wieden behoorde tot de regelmatig weerkerende bezigheden. Er kon echter ook volop geoogst worden.

* * * * *

SCHENKINGEN

- Van Henstra (molen Windlust - Wol Vega) mochten we een teller in ontvangst nemen teneinde de asomwentelingen te kunnen noteren.
- Door Popke Timmermans (Heerenveen) werd in bruikleen afgestaan een spin (windwijzer op de schuur)
- Van G.D. Wijnja (St. Johannesga) de volgende zaken:

— erfbeplanting (22-10-'82)	f 390,-
— houtmateriaal (26-4-'83)	f 161,21
— 200 betontegels (juli-'83)	f 236,-
— 56 " (19-7-'83)	f 62,60
— 2 m ³ zand (juli-'83)	f 30,-
— 1 zak cement (13 juli-'83)	f 11,80
— 3 kg. carboleum (18-7-'83)	f 13,87
— houtmateriaal, boereklinkstel, scharnieren, 3 kg. carboleum	f 223,56
TOTAAL aan muurverf	f 30,-
	f 1159,04
- Van D.H.M.* een blauwe wimpel.

STRJD IN DE VEENPOLDER

Op het moment dat we dit schrijven zijn er nog geen nadere bijzonderheden te melden over dit boek betreffende de molenhistorie van de St. Johannesgaster Veenpolder. Het script is verhuisd van uitgever H. Jansma (Augustinusga) naar Hoekstra B.V. (Emmeloord).

* D.H.M. = De Hollandsche Molens

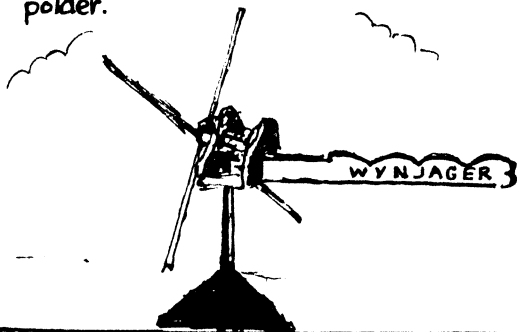
FRAGMENTEN UIT HET MAALBOEKJE

2 okt. '82 : Al vroeg in de ochtend begonnen met zeil voorleggen omdat er maar weinig wind was. Nadat de nevelsluiers door de zon waren opgelost werd het prachtig herfstweer. Ik benutte de dag door verder te graven aan de sleuf voor de riolering. Langzamerhand nam de ZO wind in kracht toe zodat ik na de koffie besloot de zeilen op te rollen. Toen was de snelheid toch nog zo'n 60 enden. In de loop van de middag kreeg ik de sleuf klaar.

6 okt. '82 : m.b.v. Jolle Jager de buizen op de riolering aangesloten.

16 okt. '82 : Om half elf de molen aan het draaien gebracht op de matige ZZO wind bij een half bewolkte hemel. De tuin vroeg om een opknapbeurt. Tegen de avond hoorde ik de eerste ganzen luid-gakkend overvliegen, op weg naar warmere streken. De koude, gure maanden liggen in het verschiët.

18 okt. '82 : Voor half negen draaide de molen al, zodat Dirk Timmermans en z'n vader om 8.30 uur het wiekenkruis al van verre zagen wentelen. Zij kwamen namelijk Popke zijn spin met de toepasselijke naam WYNJAGER op de schuur aanbrengen. Het was fraai najaarsweer. Toen in de avondschemering Popke met z'n moeder en Dirk nog een kijkje kwam nemen, stond de spin waardig te waken boven de schuur tegen een fraai ogende wolkenhemel, van waarachter de zon z'n herfstschittering uitstraalde over de in najaarstooi gehulde polder.

21 okt. '82 : Gisteren waaide er een stormachtige wind die een verblijf buiten verre van aangenaam maakte. De roede trok behoorlijk aan z'n ketting die het gevlucht goedgeketend in z'n macht hield. Vandaag om 9 uur de molen met alle borden in 'os gegooid. Tegen tien arriveerden bijna gelijktijdig de lokale T.V. auto en Jolle met Gosse van der Molen. Jammer was het dat regen en motregen elkaar voortdurend afwisselden. De gesprekken werden desondanks in de regen gevoerd. Omstreeks 11 uur moest er vanwege de afzwakkende zuidenwind zeil gevoerd worden. Om 12 uur zaten we nog even napratend aan de koffie.

'T WAS ME HET WINTERTJE WEL ...

Alweer een nacht met storm (11 dec.) Gisternacht met kracht 10 en vannacht g. Ik ben omstreeks 3 uur in de nacht nog boven in de kap geweest; de storm ging vreselijk te keer! In een fijne nevel stoven vele regendruppels via de keerkuip naar binnen. Met deze westerstorm en het kruis op het zuiden neemt de molen een goede stand in om de ergste windstoten langs zich heen te laten loeien. Het bovenwiel is prima geborgd en dat is maar goed ook want de vang baart me zorgen.

16 dec. '82 : Na opnieuw 2 stormnachten zijn Vld Berg en De Wal geweest om de lekkage en de vang te bekijken; hele stukken sluiten niet goed. Op oudejaarsdag is het vangkarwei eindelijk geklaard.

5 jan. '83 : Vanmiddag is De Wal geweest om de "laatste" karweitjes op te knappen. Er is voor de komende nacht weer storm op komst. Wanneer wordt het nu eens echt winter?

21 jan. '83 : Juster is Jelmer, ús soantsje, berne yn't sikenhûs op it Jean. En hjoed mei Jefke al wer mei de lytse nei hûs! Der stie in bêste pûster út it westen doe't wy omende by 11.15 wer thús kamen. As wolkom wappere de Fryske flagge achter op 'e mole. En juster hie ik de roeden al yn 'e bertestân setten, in tradysje út it âlde mûnderslibben.

1 febr. '83 : Zeer slecht weer. Toen ik om half vijf thuis kwam, was het spaak-kettinkje van het kruirad losgeslagen.

Daardoor was de kap zelfs iets gaan draaien naar het zuiden; de roedketting-slipte een halve meter door. Toen alles in dit noodweer weer vast zat en de staart tevens met wiggen stevig verankerd stond, begaf ik me naar de kap waar de storm (in extra zware stoten kracht 11 à 12) ongenadig bezig was met het beuken van het bovenwiel op de armpallen. Wat een geluk dat de molen sinds zaterdag 29 jan. weer recht stond. Zulke stormweer nog niet eerder op de molen meegemaakt. Ja onze Jelmer beleeft in zijn jonge leventje al heel wat: slapen in de molen die kreunt en kraakt terwijl buiten de storm loeit met orkaan kracht.

9 febr. '83 : Met prachtig winterweer de molen laten draaien. Op de velden lag een dun laagje sneeuw. Eindelijk weer eens normaal weer voor de tijd van het jaar.

16 febr. '83 : Bijna 4 uur op deze woensdagmiddag met de molen gedraaid. Tegen de avond begonnen de wieken lange schaduwen over de weg te werpen. Toen ik rond half zes de molen boven in de kap vastzette, was het uitzicht over Rotsterhaule fascinerend vanwege de rood ondergaande zon die zich gloeiend weerkaatste in de met ijs bevroren vaart achter de Hogedijkster woningen.

23 febr. '83 : De molen zijn deze winter erg actief gebleven. De molen heeft drie uren gedraaid op een krachtige wind die uit de richting van het Schar kwam. Daar zijn de eerste bundels riet al weer gebonden.

26 febr. '83 : Na 16 hurkdroge winterdagen vandaag wat triester weer. Om 10 uur begonnen met kruien, terwijl dichte mistflarden de molen aan het gezicht onttrokken. Wind was er nauwelijks. Met 2 volle zeilen begon De Hersteller te draaien, eerst langzaam maar na eteustijd zo'n 50 à 60 enden p.m. Toen tegen tweeën een vieze motregen zich aankondigde, benik met draaien gestopt.

2 maart '83 : Prachtig weer, 7°, een zwakke ZO wind. Met 2 volle zeilen gedraaid. Een lust voor het oog! De klanten van de kapsalon hebben ook weer volop genoten van het wiekgewentel, zo kwam ons ter ore.

27 maart '83 : De lente is slecht begonnen met guur stormweer. Op vrijdag 25 mrt. sneeuwde het zelfs en was de polder in een witte winterwereld omgetoerd.

HOE HET VERDER GING ...

5 april '83 : Terwijl ik in de tuin bezig was met het wieden van onkruid draaide de molen gestaag, af en toe even versnellend wanneer een buitje over kwam. Tegen vieren viel de wind plotseling weg en het spintje op de schuur begon even later te draaien uit het westen. Vlug de molen aan de ketting gelegd en de bliksemafleider vast! Enkele minuten later ontladde zich een onweersbui boven het Schar. Het tuinwerk was gelukkig ook met klaar. Jefke heeft aardappelen gepoot.

. x . x . x .

29 april '83 : De rietoogst in Het Schar is in volle gang: zwaar beladen rijden de wagens af en aan. Na een regenachtige ochtend en een zwaar bewolkte middag klaarde het weer in de avond helemaal op. Tierdraaide de molen met een matige zw wind. Het was een fraaie lente-avond die morgen hopelijk een nog fraaiere voortzetting krijgt.

30 april '83 : Op Koninginnedag van 10 tot 15 uur gedraaid. Vele passanten bleven staan kijken. Op het terras genoten van het mooie weer, de nu al schitterende tuin en de draaiende molen. 's Avonds buiten gegeten!

13 mei '83 : Na de storm van gisteren (plaatselijk 12 Beaufort) vandaag dan gedraaid bij krachtige zw wind, terwijl de zon behaaglijk schijnt. Het melweer blijft overigens aan de matige kant met veel te veel neerslag.

28 mei '83 : Geruime tijd heeft de wind deze week vanuit de koude en gure noordhoek gewaaid waardoor het te koud bleef, wat op de tuin ook wel te zien is: de groei blijft enorm achter hoewel de aardappelen erbij ons al mooi bij staan in tegenstelling tot de toestand op de doorweelde akkers der boeren. Een ieder smakt naar beter weer. Zou er vanuit het zuiden nu dan eindelijk verbetering komen? 5 uur gedraaid.

1 juni '83 : Vandaag gaf het kwik voor de eerste keer zomerse waarden aan. Er woei een heerlijk windje dat voor de aangename (!) afkoeling zorgde. Er wordt nu volop gras van het land gehaald. Jammer was het dat tegen zeven de zw wind helemaal wegviel. De molen moest na 5 uren z'n gedraai staken. Juist toen passeerden enkele honderden tochtfietsers die de molen helaas niet zagen draaien.

ZOMER OP Z'N BEST

21 juni '83 : Prachtig is de zomer ingezet. De boeren zijn druk in de weer met het inhalen van pakjes hooi. De persen ratelen herender in het land en samen met het gezang der vogels ademt dit gebeuren een zomersymfonie van de zuiverste soort. Voeg daarbij de vrolijk zwaaiende wieken en het beeld van Triesland op z'n mooist is daar. (Tot g uur 's avonds gedraaid.)

5 juli '83 : Met 2 volke zeilen heeft De Hersteller van 2 tot half negen gedraaid. Windkracht 3 uit het oosten. De schoolkinderen op bezoek gehad. Verslag daarvan op de volgende blz.

12 juli '83 : Na de koffie en boodschappen halen uit het dorp de vang losgepoid. Al in de vroege ochtend met een verfrissend windje heerlijk op het terras ontbeten. En dat kan al een week lang met temperaturen van 25° en hoger! Een hittegolf dus. 5½ u. gedraaid. 29°; N. wind, 3 Beaufort.

3 augustus '83 : Nadat we in juli te maken hebben gehad met de warmste juli-maand van de eeuw met een gemiddelde temperatuur van zo'n 25°C, is het in augustus wat koeler begonnen (nu 19°), maar de vooruitzichten gaan al weer in de richting van een hittegolf.

Schilderwerk verricht. 3½ u. gedraaid.

11 augustus '83 : 's Middags de molen laten draaien, terwijl Jefke Jelmer zijn luiers aan een lijntje tussen de wieken had geknijperd. Een prachtig gezicht, die witte, schitterende was tegen de azuurblauwe hemel.

24 september '83 : Eindelijk verwent september ons dan weer op enige nazomerdagen zoals vandaag (17°C). Tegen de avond sloeg het weer om. 5 u. gedraaid. De wind ruimde van ZZW naar NNW.

EEN MIDDAG BIJ MEESTER OP DE MOLEN

Meester vierde op 5 juli zijn verjaardag. 's Middags nodigde hij ons uit om bij zijn molen te komen. Het was warm weer want het was op een mooie zomerdag.

Toen we er waren deed meester de zeilen op de wieken. De molen draaide harder en harder, maar we mochten er niet dicht bij staan. En er was een hele grote tuin met aardbeien.

We deden eerst speurtocht. We kregen een potlood en een stukje papier en daarop stonden twaalf vragen. Het eerste kaartje hing aan het hek voor de molen. Toen op naar het natuurgebied het Oosterschar. Daar waren erg veel steekvliegen. We hadden laarzen aan want we hoorden ook het sissen van een adder. Die had een zwarte zig-zaglijn en een gele tong. Er waren braamstruiken, riet en bomen. Het geurde zó lekker. De tocht door het natuurgebied was lang en hartstikke warm. Maar we stapten goed door! Meester zijn molen leek uit de verte heel mooi.

De omgeving was heel mooi en heel netjes. De kaartjes met vragen hingen in de bomen. Er waren drie kikkers die kwaakten heel lang door elkaar. De bloemen en "doereboutsen" waren heel mooi, maar je mocht ze niet plukken. En Peter zijn vader deed een koekoek na, het leek net echt.

Toen we klaar waren moesten we controleren bij een turfgravershuisje. Van die meneer kreeg je een stempel van een molen en mevrouw vroeg of wij het leuk hadden gehad. Ik zei toen: "Ja, we hebben het zéér leuk gehad." Daarna zijn we heel snel naar de molen gedraafd. De molen draaide toen heel hard en we kregen drinken en een mars. Daarna gingen we de molen tekenen en dat was een moeilijk karwei.

Iefke haalde Jelmer op. Hij was bruin hoor! Het was een leuk jongetje met een zomerhoedje op op zijn hoofdje. En Jelmer kreeg de fles en wij mochten kijken en aaien. Ik vond hem een lieve baby.

Daarna was er groot feest! Meester zette ons op de foto, wel een paar keer.

Toen kwam meester met prijsjes en prijzen en drinken. Dat was allemaal best leuk van meester. Om half vijf moesten we al weer naar huis. Maar het was een mooie verjaardag.

En ik vind de molen heel mooi. Ik wil er zelf wel in wonen met meester.

Dit waren fragmenten uit de opstelletjes van alle kinderen uit klas 3.

Douwe Evert, Maria, Miranda, Bonnie, Bert, Miranda, Roeland, Marina, Klaas, Jolanda, Age, Hulya, Christa, Christina, Astrid, Kasimier, Max, Akkelien, Peter, Paula en Anja.

Bedankt allemaal voor het fijne jaar in klas drie

IN DE PUBLICITEIT

- 22 december 1982 : "de Molenaar", kerstnummer 51/52 ; Een strijd in de veenpolder - een geromantiseerd verhaal gebaseerd op ware feiten ; door ondergetekende op schrift gesteld verhaal dat rond 1900 heeft gespeeld op "De Hersteller".
- 27 januari 1983 : Vraaggesprek met bestuurslid Jolle Jager, oud-molenaar (zoon) Gosse v/d Molen en ondergetekende ; lokale televisieuitzending bij opening CAI.
- 10 april 1983 : Veronica heeft de molen korte tijd in beeld gehad i.v.m. de ambachtenroute rond Heerenveen.
- 13 april 1983 : "de Molenaar" nr. 15 ; melding wordt gemaakt van de vreugdestand i.v.m. de geboorte van onze zoon Jelmer. Eveneens in nr. 29 van "de útskoat".
- 25 april 1983 : Heerew Courant ; 1 foto t.g.v. de wielerronde van Z-Friesland ; de wielrenners passeren de molen.
- 9 juni 1983 : Jowster Courant ; 1 foto t.g.v. de molenfietsstoertocht die op zaterdag 4 juni werd georganiseerd.
- 30 juli 1983 : Radio Fryslân ; vraaggesprek met ondergetekende
- 10 augustus 1983 : "de Molenaar" nr. 32. Verslag van de Nationale Molendag in Friesland. (zie elders in dit jaarverslag).

- TOT BESLUIT -

In het onderhoudsprogramma voor '83-'84 zal aan de volgende zaken aandacht geschonken moeten worden :

- schilderwerk : staartconstructie, riet- en duiplanken (delen van kap en gevlucht eventueel).
- schuur : verven van deuren, stopverf ruitjes en eventueel gedeeltelijk herstel van de dakgoot (en als de kans zich voordoet: zolderbetimmering)
- erf : schutting en "stek om 'e molepôle" in de carboleum
- de wastafel op slaapkamer zal in de komende winter wel weer bevroren een nieuwe leiding licht de oplossing
- het overloopventiel van de C.V. lekt bij een druk hoger dan 1,5 KG.
- het elektrisch zou op de 2^e zolder eigenlijk met 2 stopcontacten uitgebreid moeten worden.

Deze zaken kunnen ten dele in eigen beheer worden uitgevoerd.